

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Илин Александров Савов, и.д. ректор на Висше училище по сигурност и икономика, декан на учебно-научен център „Национална сигурност и обществен ред” – Висше училище по сигурност и икономика - гр. Пловдив, професионално направление 9.1. Национална сигурност, за придобиване на научна степен „доктор на науките” по професионално направление 9.1. Национална сигурност, научна специалност: Стратегии и политики за сигурност с кандидат доц. д-р Тодор Панайотов Коларов, за дисертационен труд на тема: **Сигурността в смесените договори на ЕС**

Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед на Ректора на НБУ – № 3-РК-188 от 28.03.2018 г., съгласно която съм избран за член на научното жури.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Дисертационният труд е развит в обем от 308 страници. В структурно отношение се състои от девет части, включително увод, заключение и библиография. Направени са 740 бележки под линия. Списъкът на използваната литература включва 169 източника, от които 1 на руски език, 5 на български език и 163 на английски език.

Издирването и ползването на посочените източници е показателно за компетентността на кандидата по широк кръг аспекти на изследвания проблем.

Дисертационният труд е посветен на въпроси, които не са предмет на обстойно изследване в Република България. Актуалността на разработвания от кандидата в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение произтича от необходимостта да бъде запълнена липсата на системно научно-приложно изследване на спецификата на смесените договори, които са част от правната рамка на Европейския съюз от самото му възникване.

Предложеният за становище дисертационен труд е посветен на една актуална и особено полезна за наукознанието и практиката тема. Ето защо, значимостта на изследваният проблем (Сигурността в смесените договори на Европейския съюз) е голяма.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Целите и задачите в труда са добре формулирани. Основната цел е да се идентифицират онези аспекти на смесените договори, които допринасят за несигурност и да се предложи вариант за преодоляването ѝ.

За постигането на посочената цел на научното изследване доц. д-р Тодор Коларов си поставя следните основни задачи:

- да се идентифицират нормативни разпоредби, включително в конституционния фундамент на ЕС, и съдебна практика на Съда на ЕС, които поставят предизвикателства в изследваната сфера;
- да се предложат промени в нормативната база;
- да се идентифицират установени практики, които поставят предизвикателства в изследваната сфера;

Точно формулирания фокус на целта позволява извършване на дисертационното изследване чрез изпълнение на поставените научни задачи.

Основното съдържание на научната разработка на кандидата напълно съответства на темата на дисертационния му труд.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Методиката и методологията на изследването са правилни и много добри, а теоретичните обобщения се правят на основата на проведените проучвания и апробации, които подробно се описват и оценяват.

Отчитайки обхвата и интердисциплинарния характер на изследваната предметна област, авторът на дисертационния труд формира комплексна методология на изследването.

В методологичен план, предвид комплексността на изследвания проблем при решаването на посочените по-горе задачи кандидата използва методи за анализ и по-конкретно: дедуктивен методи, индуктивен метод, сравнителен метод, исторически метод, системен метод и синтез.

Избраната от доц. д-р Тодор Коларов методология характеризира самостоятелен авторски подход и способства за изпълнението на поставената цел и решаването на основните задачи.

Предложеният дисертационен труд напълно съответства като научна разработка по обем и качество на законовите изисквания.

Кандидатът има конструктивно и аналитично мислене и може да открива нововъзникнали научни проблеми, като за целта е използвал съответния инструментариум.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Получените научни резултати в дисертационния труд ми дават сериозни основания да подкрепя посочените от кандидата претенции за приноси, които определям основно като научни и научно-приложни, а именно:

- извършеният анализ и оценка за смесените договори на ЕС е приносен за Република България;
- направен е преглед за човешката сигурност през призмата на несигурността създадена поради установения режим на смесените договори;
- извършено е систематизирано обсъждане на ефекта на Брекзит върху смесените договори;
- извършено е актуализиране на дефиницията за смесен договор на ЕС на Heliskoski;
- обобщени и оценени са различните класификации на смесените договори. В главата „Типология на смесените договори на ЕС“ са обединени, каталогизирани и допълнени класификационните признаци установени от Shermers, Rosas, Maresceau и други, като са добавени класификационни критерии;
- извършен е сравнителен анализ на съдебната практика на Съда на ЕС с тази на Върховния съд на САЩ и изводите за установения режим, отнасящ се за директния ефект и индиректното приложение на договорите;
- анализиран е ефекта на съдебната практика на Съда на ЕС при тълкуването на „смесените договори от нов тип“.

Анализът на дисертационния труд формира убеждението, че в него са налице достатъчно доказателства за теоретико-научни и приложни приноси. Считам, че посочените приноси отразяват постигнатото в дисертационния труд. Приемам напълно тяхното формулиране и подреждане в дисертацията и автореферата.

5. Мнения, препоръки и бележки

Предложената дисертация на доц. д-р Тодор Коларов е завършен научен труд със значителни научни и научно-приложни приноси и в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователна и научна степен „**доктор на науките**“. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд от доц. д-р Тодор Панайотов Коларов **„Сигурността в смесените договори на ЕС”** е в напълно съответствие с изискванията за придобиване на научната степен **„доктор на науките”** на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Наредбата за развитие на академичния състав в Нов Български Университет.

Предвид гореизложеното давам **положителна оценка** и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на доц. д-р Тодор Панайотов Коларов научната степен **„доктор на науките”** в професионално направление **9.1. Национална сигурност, научна специалност „Стратегии и политики за сигурност”**.

28.05.2018 г.

гр. Пловдив

(проф. д-р Илин Савов)